

GEMEENTE VELSEN

Cultuurvisie Velsen 2020-2024

Beleef cultuur in Velsen!

Inhoudsopgave

1. Inleiding	
1.1 Een gedragen visie	5
1.2 Verbinding met regionale visie	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Vier uitgangspunten	
2.1 Een visie in vier uitgangspunten	7
2.1.1 Cultuur voor iedereen door laagdrempelig en toegankelijk aanbod	8
2.1.2 Aansluiten op behoeften van inwoners door verbinding en samenwerking	8
2.1.3 Levendig en zichtbaar door samen te bouwen aan culturele identiteit	9
2.1.4 Constante vernieuwing door inzet op innovatie	9
2.2 Uitwerking in vijf inhoudelijke thema's	9
3. Agenda met vijf thema's	
3.1 In Velsen kan talent zich ontwikkelen	11
3.1.1 Beleidsdoelen	13
3.2 Cultuureducatie is onderdeel van het onderwijs op iedere school	15
3.2.1 Beleidsdoelen	19
3.3 Velsen heeft een sterke basis aan faciliteiten rond kunst en cultuur	21
3.3.1 Beleidsdoelen	23
3.4 Kunst en cultuur staan in verbinding met andere domeinen	25
3.4.1 Beleidsdoelen	27
3.5 Kunst en cultuur beleef je in Velsen	29
3.5.1 Beleidsdoelen	33
4. Uitvoering beleid	
4.1 Uitvoering van het beleid	34
4.2 Financieel kader	34
4.3 Monitoring en evaluatie	36
Bronvermelding	39
Bijlagen	
Bijlage 1 – Samenvatting opgehaalde bouwstenen	40
Bijlage 2 – Culturele Uitgangsposities	48

Kunst en cultuur maken Velsen levend! Cultuur is noodzakelijk voor de vorming van onze identiteit, voor de ontplooiing van mensen en voor de ontwikkeling van creativiteit.

Cultuur verbindt en biedt plezier. Deelnemen is een manier om vorm te geven aan het samen leven in Velsen, in de eigen wijk en de eigen gemeente.

Kunst en cultuur versterken daarbij het karakter van Velsen.

Inleiding

Deze visie speelt in op ontwikkelingen die de afgelopen jaren in Velsen hebben plaatsgevonden op het gebied van kunst en cultuur en hetgeen we de komende jaren willen bereiken. Deze cultuurvisie geeft richting aan en biedt een beleidskader voor de invulling van kunst en cultuur in Velsen voor de komende jaren.

1.1 Een gedragen visie

Om tot deze visie te komen zijn wij met veel mensen in gesprek gegaan. Met een enquête hebben we aan inwoners gevraagd wat hun wensen zijn rond kunst en cultuur in Velsen. We hebben instellingen betrokken en zijn op verschillende momenten met raadsleden in gesprek geweest. De verzamelde input is de basis voor deze visie.

De enquête onder inwoners is door ruim 1000 inwoners ingevuld. Zij zijn op verschillende manieren op de enquête geattendeerd. Via social media is de link verspreid. Daarnaast is de enquête uitgezet onder leden van het Burgerpanel Velsen en is aan partners rond kunst en cultuur gevraagd de enquête te verspreiden onder hun leden. Vooral onder leden van het burgerpanel was de respons hoog (623 reacties). Daarnaast kregen veel mensen de link via email doorgestuurd (254 reacties).

In deze visie leest u dat we de samenwerking binnen kunst en cultuur en met andere velden willen versterken. Deze visie kon dan ook niet tot stand komen zonder de betrokkenheid van de vele instellingen en partijen die actief zijn rond kunst en cultuur. Met hen zijn wij aan de voorkant in gesprek geweest. Daarnaast heeft onder scholen een onderzoek plaatsgevonden rond cultuureducatie. Ten slotte is een CultuurTop georganiseerd waar betrokkenen rond kunst en

cultuur in Velsen met elkaar in gesprek gingen over verschillende stellingen. De uitkomsten hiervan zijn samengebracht in deze visie. Een samenvatting van de opgehaalde bouwstenen vindt u in bijlage 1.

1.2 Verbinding met regionale visie

Om onze inwoners nog meer te bieden op het gebied van kunst en cultuur is gekeken naar kansen vanuit regionale samenwerking. Het regionale plan en de lokale visie sluiten op elkaar aan. Het regionale plan beschrijft overkoepelende ambities. Deze zijn gericht op kansen rond samenwerking in de IJmondregio. De ambities zijn het versterken van de culturele identiteit, het sterker positioneren van de IJmond en meer mensen mee laten doen aan activiteiten rond kunst en cultuur. In deze lokale visie worden de brede ambities voor Velsen benoemd en wordt een nadere uitwerking van deze ambities gegeven. Op verschillende plekken in deze lokale visie leest u over de samenhang met het regionale plan.

Naast de verbinding met het regionale plan, zijn er ook andere plannen die een kader vormen voor de lokale kunst en cultuurvisie. Bijvoorbeeld het landelijke beleid rond kunst en cultuur, het provinciale beleid en de uitgangspunten van de Metropoolregio Amsterdam. Een samenvatting hiervan vindt u in bijlage 2.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 leest u over de visie en algemene uitgangspunten. Hoofdstuk 3 beschrijft de inhoudelijke thema's. Bij ieder thema geven we aan hoe het er nu voor staat en welke beleidsdoelen we de komende vier jaar willen bereiken. In hoofdstuk 4 beschrijven we hoe we het beleid uit gaan voeren en hoe we de voortgang op de beleidsdoelen bewaken.

Een visie in vier uitgangspunten

In gesprekken met inwoners en partners kwamen vaak vier algemene uitgangspunten terug. Die uitgangspunten zijn overkoepelend, ze vormen de basis voor de inhoudelijke thema's. Samen vormen de uitgangspunten de Velsense visie op kunst en cultuur:

-
- Uitgangspunt 1**
Cultuur voor iedereen door laagdrempelig en toegankelijk aanbod
 - Uitgangspunt 2**
Aansluiten op de behoeften van inwoners door verbinding en samenwerking
 - Uitgangspunt 3**
Levendig en zichtbaar door samen bouwen aan de culturele identiteit van Velsen
 - Uitgangspunt 4**
Constante vernieuwing door inzet op innovatie.

Deze uitgangspunten staan niet los van elkaar. Een sterke samenwerking kan bijvoorbeeld vernieuwing en innovatie stimuleren en de zichtbaarheid van kunst en cultuur vergroten.

● **Uitgangspunt 1**

2.1.1 Cultuur voor iedereen door laagdrempelig en toegankelijk aanbod

Kunst en cultuur is voor iedereen! Inwoners zijn hier duidelijk over. Zij vinden dat iedereen deel moet kunnen nemen aan culturele activiteiten. Voor mensen die dat niet zelf kunnen organiseren moet de gemeente extra geld uitgeven vinden zij. Veel betrokken partijen zetten zich in om hun aanbod zo laagdrempelig mogelijk te maken en te houden. Om inwoners te stimuleren deel te nemen aan activiteiten rond kunst en cultuur gaan we onderzoek doen naar de invoering van een Velsenpas.

Een toegankelijk aanbod betekent dat activiteiten aansluiten op de behoeftes van de inwoners van Velsen. Velsen kent een rijke culturele diversiteit die de komende jaren naar verwachting zal groeien. Daarnaast wil de gemeente nog aantrekkelijker worden voor studenten, jonge gezinnen en kenniswerkers (expats). Om deze ambitie te realiseren is het creëren van een divers en interessant cultuur-aanbod van groot belang.

● **Uitgangspunt 2**

2.1.2 Aansluiten op behoeften van inwoners door verbinding en samenwerking

Verbinding en samenwerking geven kunst en cultuur in Velsen een nog sterkere basis. De afgelopen periode is rond kunst en cultuur veel gebeurd en veranderd in Velsen. Dat heeft tot nieuwe samenwerkingen geleid, maar heeft het soms ook lastig gemaakt om samen te werken.

We willen partners stimuleren om samen te werken. Binnen de inhoudelijke thema's bekijken we samen met hen hoe samenwerking eraan bij kan dragen dat we beter aansluiten op de behoeftes van inwoners, nog meer inwoners bereiken en dubbelingen voorkomen.

Dit ziet u bijvoorbeeld terug bij het thema over kunst en cultuur in verbinding met andere domeinen (thema 4). Zo willen we een terugkerende CultuurTop faciliteren die de verbinding tussen organisaties stimuleert.

● **Uitgangspunt 3**

2.1.3 Levendig en zichtbaar door samen te bouwen aan culturele identiteit

We bouwen verder aan de culturele identiteit van Velsen. Dat doen we samen met alle betrokken partners. Een deel van de inwoners is erg betrokken bij kunst en cultuur in Velsen en zet zich hier ook actief voor in. Tegelijkertijd zouden we meer inwoners willen bereiken door de culturele identiteit van Velsen te versterken en hierop in te zetten. Dit is ook een belangrijk thema in het IJmondiale plan: hoe kunnen partijen binnen de IJmond samenwerken om zo de zichtbaarheid te vergroten en meer inwoners te bereiken?

Dit betekent dat we met ons beleid werken aan de zichtbaarheid van alles wat Velsen rond kunst en cultuur te bieden heeft. Dat ziet u bijvoorbeeld terug bij het thema over het beleven van kunst en cultuur in Velsen (thema 5), waar een van de beleidsdoelen het versterken van de bekendheid van de brede collectie kunst in de openbare ruimte is.

● **Uitgangspunt 4**

2.1.4 Constante vernieuwing door inzet op innovatie

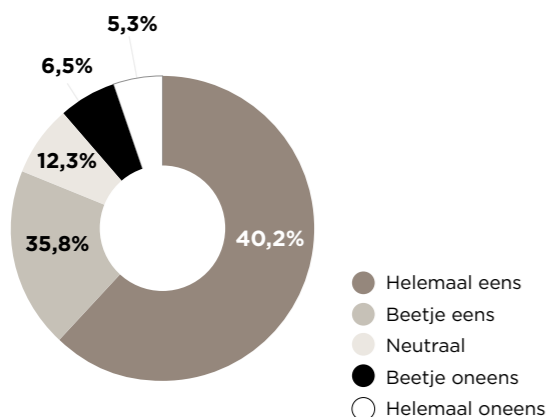
Kunst en cultuur in Velsen vernieuwen zich voortdurend. Nieuwe vormen van kunst en cultuur ontwikkelen zich snel, bijvoorbeeld urban arts of spoken word. Met ons beleid spelen we actief in op ontwikkelingen die plaatsvinden.

Dat innovatie een belangrijk thema is hoorden we van veel verschillende belanghebbenden. We vragen dan ook van instellingen en verenigingen dat zij blijven aansluiten op de behoeften van inwoners. We vragen hen risico's te nemen en te experimenteren met nieuwe doelgroepen, innovatieve werkwijzen en nieuwe publieksbenaderingen (in beeld, geluid of beleving). Flexibiliteit en vraaggericht werken vormen daarvoor de basis.

“Goed blijven kijken of steun relevant is. Niet doorgaan omdat dit nu al jarenlang zo gaat.”
(Inwonersenquête)

Een vraag uit de inwonersenquête:

Voor mensen die dat extra nodig hebben moet de gemeente extra geld uitgeven.

2.2 Uitwerking in vijf inhoudelijke thema's

De uitgangspunten zijn uitgewerkt in vijf inhoudelijke thema's. In hoofdstuk 3 wordt voor ieder thema beschreven wat we graag willen bereiken, hoe het er nu voor staat en wat de beleidsdoelen zijn.

Uitgangspunt	Thema	Themaomschrijving	Pagina's
Uitgangspunt 1 Laagdrempelig en toegankelijk	THEMA 1	In Velsen kan talent zich ontwikkelen	11
	THEMA 2	Cultuureducatie is onderdeel van het onderwijs op iedere school	15
	THEMA 3	Velsen heeft een sterke basis aan faciliteiten rond kunst en cultuur	21
	THEMA 4	Kunst en cultuur staan in verbinding met andere domeinen	25
	THEMA 5	Kunst en cultuur beleef je in Velsen	29
Uitgangspunt 2 Verbinding en samenwerking			
Uitgangspunt 3 Levendig en zichtbaar			
Uitgangspunt 4 Inzet op innovatie			

THEMA 1

In Velsen kan talent zich ontwikkelen

Talentontwikkeling is voor iedereen: voor een kind dat net een kunstvorm ontdekt, voor jongeren, volwassenen, maar ook voor professioneel talent. Alle groepen hebben de kans hun talenten verder te ontwikkelen. Een divers en breed aanbod voor alle doelgroepen en toegankelijkheid van dat aanbod zijn daarbij van groot belang. Alle Velsenaren moeten deel kunnen nemen aan activiteiten rond kunst en cultuur. We zetten in op randvoorwaarden die dit mogelijk maken. De gemeente heeft een faciliterende rol voor mensen die dit niet zelf kunnen organiseren, bijvoorbeeld vanwege een laag inkomen.

Hoe staat het ervoor en wat gaan we doen?

Amateurkunst in de vrije tijd

In Velsen is een rijk aanbod aan kunst- en culturele instellingen en organisaties. Mensen kunnen terecht bij verschillende amateurkunstverenigingen voor onder andere dans, muziek, tekenen en theater. De gemeente draagt hier door verschillende subsidies aan bij (zie hoofdstuk 4).

De Velsers Gemeenschap behartigt de belangen van de amateurkunstverenigingen. Bij de Velsers Gemeenschap zijn meer dan 50 amateurkunstorganisaties aangesloten. Daarnaast hebben kunstenaars zich op verschillende locaties in de gemeente gevestigd om invulling te geven aan hun activiteiten.

Inwoners hebben aangegeven het belangrijk te vinden dat de gemeente blijft bijdragen aan amateurkunst in Velsen.

We onderzoeken de komende jaren op welke manier de gemeente daar het beste aan bij kan dragen. We willen uiteindelijk de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van het aanbod vooral organiseren door inwoners die dat nodig hebben rechtstreeks te ondersteunen. We zien dit als een groeimodel voor de komende jaren. Een belangrijke voorwaarde is dat er goed werkende regelingen zijn die dat mogelijk maken.

Regelingen voor inwoners met een lager inkomen

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen aan activiteiten rond kunst en cultuur in Velsen. We hebben daarom verschillende regelingen voor inwoners met een laag inkomen. In Velsen groeien 1260 kinderen op in een huishouden met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum. Dat is 9,6% van het totaal aantal kinderen.

Voor inwoners met een minimum inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm) zijn er mimimaregelingen.

Het gaat dan om een tegemoetkoming voor sociaal-culturele activiteiten van € 75,00 per gezinslid per jaar. Voor kinderen van 4-18 jaar geldt een extra tegemoetkoming voor kosten van sport of culturele deelname van € 200,00 per jaar per kind. Daarnaast is voor kinderen ook een toegangskaart voor een speeltuin beschikbaar (beleidsregels bijzondere bijstand en minimaregelingen gemeente Velsen, 2019).

Van partners horen we dat lang niet iedereen gebruik maakt van de huidige regelingen. Mensen vinden het bijvoorbeeld ingewikkeld om een aanvraag te doen. Daarom onderzoeken we hoe het gebruik van deze regelingen nu is, of er zaken aangepast moeten worden, er naar nieuwe manieren gezocht moet worden of andere manieren passender zijn. Een ambitie die we graag willen waarmaken is een Velsenpas, zodat ook inwoners met een lager inkomen kunnen deelnemen aan activiteiten op het gebied van kunst en cultuur.

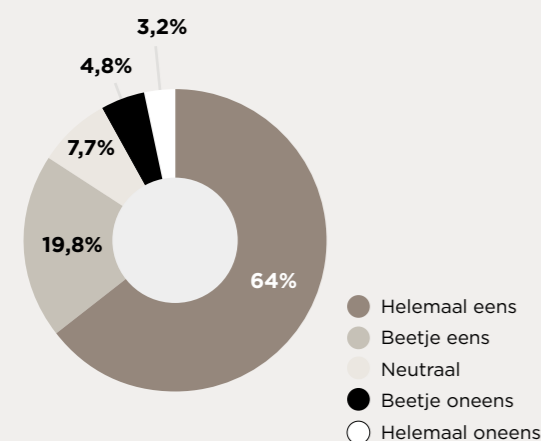
We onderzoeken deze mogelijkheden en doen dit in nauwe afstemming met de ontwikkelingen die plaatsvinden rond de armoedevisie.

Talentontwikkeling

Als gemeente willen we bijdragen aan het creëren van de juiste omstandigheden voor de ontwikkeling van talent. Dit doen we door een brede basis aan activiteiten rond kunst en cultuur te faciliteren. Ook op school komen kinderen op jonge leeftijd in aanraking met kunst en cultuur en krijgen ze de kans om hun talenten te ontdekken (zie ook thema 2). Binnen de gemeente is een divers aanbod beschikbaar voor inwoners die een bijzonder talent hebben in een specifieke kunstvorm. In sommige gevallen zal aanbod ook buiten de gemeente gezocht moeten worden. Aan instellingen waaraan de gemeente subsidie verstrekt (bijvoorbeeld cultuurcoaches) vragen wij of zij inzichtelijk willen maken welke mogelijkheden er voor inwoners zijn voor het ontplooiën van hun talenten.

Een vraag uit de enquête:

De gemeente betaalt nu mee aan amateurkunst zoals zangkoren, dans- en muzieklessen en verschillende soorten cursussen op het gebied van cultuur. Dit moet de gemeente blijven doen.

3.1.1 Beleidsdoelen

3.1 In Velsen kan talent zich ontwikkelen		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. Inwoners met een lager inkomen kunnen deelnemen aan activiteiten rond kunst en cultuur.	<ul style="list-style-type: none"> - Toegroeien naar een model waarin inwoners die extra steun nodig hebben, zo veel mogelijk direct ondersteund worden. - We evalueren de huidige regelingen. - We bekijken of, en zo ja, welke aanpassingen hierin nodig zijn. - We onderzoeken de mogelijkheid van een Velsenpas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoren gebruik huidige regelingen - Wanneer deze op basis van de evaluatie vervangen worden door bijvoorbeeld een Velsenpas, zal een O-meting plaatsvinden en gebruik vervolgens gemonitord worden.
2. Velsenaren kunnen zich op het gebied van kunst en cultuur breed ontwikkelen en hebben daarin zelf de keus hoe en waar ze dat willen doen.		<ul style="list-style-type: none"> - Op basis van (bestaande) monitoren de stijging in deelname meten.
3. In Velsen is een divers aanbod beschikbaar aan amateurkunstverenigingen en cursussen op het gebied van cultuur.	<ul style="list-style-type: none"> - We ondersteunen amateurkunstverenigingen en cursussen op het gebied van cultuur in (subsidie-) regelingen met duidelijke prestatieafspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> - We monitoren in hoeverre er gebruik wordt gemaakt van het aanbod

THEMA 2

Cultuureducatie is onderdeel van het onderwijs op iedere school

Cultuureducatie maakt op iedere school onderdeel uit van het onderwijsprogramma. Scholen zijn hierbij in eerste instantie zelf aan zet, de gemeente stimuleert dit. De invulling is afhankelijk van de school. Er wordt aangesloten bij de behoefte die de school en leerlingen hebben. Instellingen vullen dit in door samen met de school een programma te ontwikkelen.

Cultuurcoaches kunnen scholen hierbij ondersteunen. We werken naar een situatie waarin het voor scholen inzichtelijk is welke mogelijkheden er zijn. We hebben hierbij aandacht voor het basisonderwijs en voor het voortgezet onderwijs.

“Wij kunnen niet iemand in dienst hebben die elke week een dag komt om alle groepen muzieklessen te geven. Dat is te duur. Wel heel wenselijk, maar het is te duur. En dat geldt ook voor de andere cultuurvakken. We hebben alleen voor gym een aparte docent.”

(Leerkracht)

“Leerlingen zijn altijd heel blij met cultuureducatie. Ze zien het als iets heel leuks. Ieder kind kan zijn talenten laten zien. Ook de kinderen die niet goed zijn in taal of rekenen. Het is goed voor het zelfvertrouwen van deze kinderen.”

(Leerkracht)

Hoe staat het ervoor en wat gaan we doen?

Cultuureducatie als onderdeel van het onderwijsprogramma

Uit het onderzoek naar cultuureducatie is gebleken dat cultuureducatie nu op alle Velsense basisscholen onderdeel is van het onderwijsprogramma. Tussen scholen bestaan wel verschillen, bijvoorbeeld in de intensiteit of de wijze waarop cultuureducatie wordt gegeven. Waar de ene school heeft besloten zich te willen profileren als cultuurschool en daarop programma's heeft ontwikkeld, is cultuureducatie op een andere school meer incidenteel. Bijvoorbeeld omdat zij zich meer op techniek of sport richten.

Het integreren van zaakvakken en cultuurvakken wordt breed onderschreven. Scholen geven aan dat de effecten van cultuureducatie niet heel direct te meten zijn. Er zijn al veel onderzoeken die het belang van cultuureducatie aantonen, bijvoorbeeld omdat kinderen op verschillende manieren leren (sommigen zijn gevoelig voor taal, anderen voor beelden en weer anderen voor geluid). Tijdens de CultuurTop werd een oproep gedaan om hierover een extra uitvraag te doen.

Invulling van cultuureducatie op scholen

Bijna alle scholen hebben een interne cultuurcoördinator (ICC-er). Dit is een leerkracht op school die cultuureducatie als aandachtsgebied heeft. Zij hebben vaak een cursus gevolgd bij Plein C¹ of bij KunstForm. De ICC-ers geven aan dat er binnen de school draagvlak is om cultuureducatie goed in te vullen. Het vinden van een goede invulling wordt wel lastig gevonden, omdat er vaak een beperkt aantal uren voor beschikbaar is en er onduidelijkheid bestaat over het beschikbare budget.

Scholen krijgen direct van het Rijk budget voor cultuureducatie. Zij kunnen dat naar eigen

inzicht inzetten. Dit geld komt terecht bij de schoolbesturen en bedraagt voor het schooljaar 2018-2019 €15,15 per leerling. Soms besteden scholen daarnaast nog een deel van de vrijwillige ouderbijdrage aan cultuureducatie. In het onderzoek werd door ICC-ers aangegeven dat voor hen vaak niet duidelijk is welk (geormerkte) budget de school van het schoolbestuur ontvangt voor de invulling van cultuureducatie.

Scholen maken vaak gebruik van de mogelijkheid om via KunstForm vakdocenten in te zetten voor de invulling van lessen. In mindere mate wordt ook van andere aanbieders gebruik gemaakt. De gemeente verstrekt subsidie aan KunstForm voor de inzet van

deze vakdocenten. Dit maakt dat aanbod via andere instellingen vaak duurder is. De komende jaren willen we onderzoeken hoe deze subsidie op een andere wijze ingevuld kan worden.

Daarnaast zetten scholen (online) methodes in om invulling te geven aan cultuureducatie. Deze methodes worden gekocht door de school en daarmee hebben zij toegang tot compleet ingevulde lessen over bepaalde onderwerpen. Ook zijn er meer incidentele lessen rond cultuureducatie om leerlingen kennis te laten maken met een onderwerp

¹ Plein C is penvoerder van het programma van Cultuureducatie met Kwaliteit in de provincie Noord-Holland. Ze leiden leerkrachten en cultuurprofessionals op en ontwikkelen lesmateriaal voor cultuureducatie.

“De cultuurcoaches van KunstForm hebben veel hun eigen mensen. Ik weet niet of zij ook met andere aanbieders contact hebben.”

(Leerkracht)

“Er zijn scholen die het makkelijker aanpakken en regelen. Die weten beter de weg voor bijvoorbeeld toneel en dans en zo te vinden.”

(Cultuurcoach)

en stellen leerkrachten zelf programma's samen. Ten slotte worden ook vrijwilligers (ouders) ingezet voor de invulling van bijvoorbeeld knutsellessen.

Cultuurcoaches en Cultuureducatie met Kwaliteit

Cultuurcoaches kunnen scholen ondersteunen bij het ontwikkelen van programma's voor cultuureducatie op school. De behoefte die een school en een leerling hebben zijn daarbij het uitgangspunt. Zij helpen de school daarnaast om ervoor te zorgen dat cultuureducatie integraal onderdeel is van het totale onderwijsprogramma op school. Cultuurcoaches werken nauw samen met de interne cultuurcoördinatoren die veel scholen hebben. Zij kunnen ook helpen bij het opleiden van interne cultuurcoördinatoren en geven workshops aan leerkrachten. In Velsen zetten we cultuurcoaches in via KunstForm Velsen. De coaches worden deels door het Rijk bekostigd, vanuit de regeling Brede impuls combinatiefuncties. De scholen doen een bijdrage. En vanuit de gemeente vullen we deze middelen aan.

Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) is een landelijk programma om cultuureducatie blijvend onderdeel te maken in het basisonderwijs. Het doel is dat cultuuronderwijs in de toekomst een vanzelfsprekend onderdeel is van het lesaanbod. In het kader van CMK verzorgt KunstForm en Stichting LEVel² (Leerlijn Erfgoed Velsen) de lessen in het basisonderwijs en in het voorgezet onderwijs. Stichting Plein C bewaakt als expertisecentrum voor cultuuronderwijs in de provincie Noord-Holland de kwaliteit en de voortgang van de gemeentelijke projecten. Daarnaast zorgt Plein C voor kennisuitwisseling, netwerkbijeenkomsten en bijscholing.

We willen de inzet van cultuurcoaches en het programma CMK voortzetten. De komende jaren willen we extra inzetten op de verbinding tussen de cultuurcoaches en het brede aanbod in Velsen en in de regio op het gebied van kunst en cultuur.

We willen dat de coaches een meer onafhankelijke 'makelaarsfunctie' innemen en scholen adviseren over het brede aanbod aan cultuur in Velsen en in de regio. Het is voor scholen soms onduidelijk wat dit aanbod is en met welke instellingen de cultuurcoaches contact hebben.

Inzichtig aanbod

Door scholen is aangegeven dat zij weinig zicht hebben op de mogelijkheden rond cultuureducatie. Sommigen kennen de mogelijkheid om cultuurcoaches in te zetten goed, maar anderen weten deze weg minder goed te vinden. Daarnaast denken de cultuurcoaches met de school na over het op maat invullen van een programma, specifiek

voor de school. Dat vinden scholen positief, maar het kost ook tijd. Voor scholen is meer direct inzicht in de mogelijkheden van meerdere aanbieders daarom wenselijk.

We willen de komende jaren het beschikbare aanbod bundelen in bijvoorbeeld een jaarlijks uit te brengen folder of een website waarop het aanbod gebundeld is en waar vraag en aanbod elkaar kunnen vinden. Daarmee wordt het aanbod voor scholen inzichtelijker en worden zij deels ontzorgd.

²Stichting LEVel verzorgt de leerlijn erfgoed. Deze leerlijn laat kinderen in de basisschoolleeftijd kennis maken met de erfgoedinstellingen in de gemeente Velsen, zoals de Ruïne van Brederode, Beeckestijn, het Pieter Vermeulen Museum, het Zee en Haven Museum, Korenmolen de Zandhaas, boerderij Zorgvrij en het Bunkermuseum.

3.2.1 Beleidsdoelen

3.2 Cultuureducatie is onderdeel van het onderwijs op iedere school		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. De cultuurcoaches: - Vervullen een makelaarsfunctie in het verbinden van de vraag van scholen aan het aanbod cultuureducatie - Creëren meerdere aanbieders om scholen keuzes te geven.	- We onderzoeken manieren om subsidies aan aanbieders van cultuureducatie op school zo in te zetten dat een divers aanbod gefaciliteerd wordt dat aansluit op de vraag. - Ontwikkelen van de taken van de cultuurcoach naar een makelaarsfunctie.	- In de beschikking vastleggen hoeveel % van het aantal scholen bereikt wordt op dit punt en dit jaarlijks evalueren. - Jaarlijks digitale vragenlijst rondsturen naar de scholen waarin hen gevraagd wordt een (kwantitatief en kwalitatief) oordeel te geven op dit punt.
2. Scholen die in hun schoolplan het cultuurprofiel willen borgen of versterken, en scholen die meer thematisch, projectmatig of incidenteel aan cultuureducatie willen doen worden ondersteund en gefaciliteerd.	- Met ondersteuning van cultuurcoaches en Cultuureducatie met Kwaliteit kunnen scholen een meerjarig plan maken voor de inbedding van cultuureducatie in het onderwijsprogramma.	- In de beschikking vastleggen hoeveel % van het aantal scholen bereikt wordt op dit punt en dit jaarlijks evalueren.
3. Voor scholen is inzichtelijk welk aanbod rond cultuureducatie zij in kunnen zetten.	- We ontwikkelen een bundeling van de mogelijkheden rond cultuureducatie op scholen (bijvoorbeeld in digitale vorm of in de vorm van een jaarlijks uit te brengen folder).	- In de beschikking vastleggen dat jaarlijks een overzicht gemaakt wordt van het aanbod in dat jaar. - In de beschikking vastleggen: Jaarlijks een digitale vragenlijst rondsturen naar de scholen waarin hen gevraagd wordt een (kwantitatief en kwalitatief) oordeel te geven op dit punt.

THEMA 3

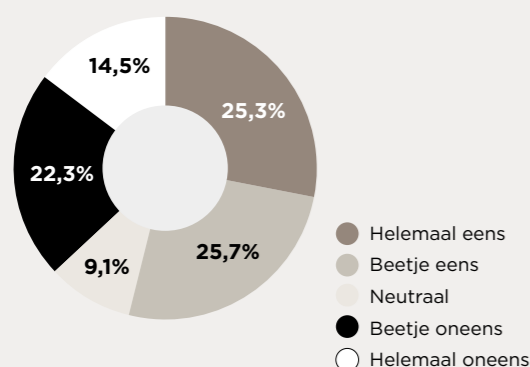
Velsen heeft een sterke basis aan faciliteiten rond kunst en cultuur

Velsen kent al een sterke basis aan faciliteiten die een breed aanbod mogelijk maken. Dat willen we behouden! Daarbij zetten we in op de overkoepelende uitgangspunten: de gemeente stuurt op samenwerking en het voorkomen van dubbelingen. Inwoners vinden het belangrijk dat zij voor een breed aanbod in Velsen terecht kunnen en daarvoor niet afhankelijk zijn van omliggende gemeenten.

Een vraag uit de enquête:

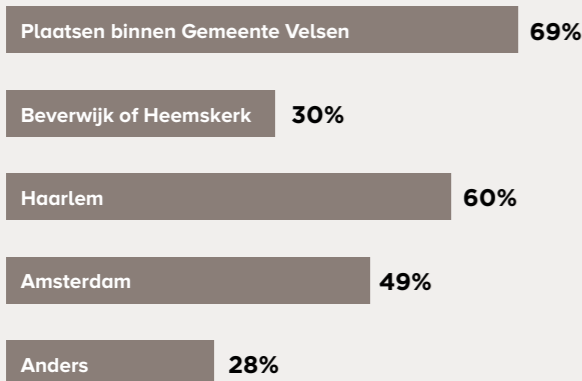
Men moet voor alles op cultureel gebied in de gemeente Velsen zelf terecht kunnen. Het aanbod mag niet afhangen van wat in omliggende gemeenten als Haarlem of Amsterdam al wordt aangeboden.

Wanneer inwoners toch naar omliggende steden gaan voor culturele activiteiten, doen zij dat vooral in Haarlem en Amsterdam.

Een vraag uit de enquête:

In welke plaats(en) heeft u deze culturele voorstellingen, festivals of evenementen bezocht?

Hoe staat het ervoor en wat gaan we doen?

Theater

In Velsen wordt de theaterfunctie ingevuld door de Stadsschouwburg Velsen. Door het faciliteren van een podiumfunctie in Velsen, bieden we inwoners de mogelijkheid om een professionele theaterprogrammering te bezoeken. Daarnaast willen we een podium bieden aan Velsense inwoners en organisaties. Amateurkunstverenigingen kunnen bijvoorbeeld terecht in de stadsschouwburg om zich te presenteren. Dit draagt bij aan de mogelijkheden voor talentontwikkeling in Velsen.

We willen dat de stadsschouwburg de komende jaren steeds meer het theater is voor alle inwoners. Om dat te bereiken is een brede programmering van belang. Samenwerking met andere partijen in Velsen, en in de regio, kan ervoor zorgen dat de stadsschouwburg meer inwoners bereikt.

Bibliotheek

De bibliotheekfunctie wordt in Velsen ingevuld door de Bibliotheek Velsen. Ontwikkelingen in onze maatschappij (zoals de digitalisering) zorgen ervoor dat de bibliotheek niet alleen meer boeken uitleent. De bibliotheek is steeds meer een plek waar mensen zich ontwikkelen, waardoor zij beter deel kunnen nemen aan de maatschappij. Zo stimuleert de bibliotheek leesplezier bij kinderen om taalachterstand te voorkomen en werkt de bibliotheek met het programma 'Taalhuis' aan de bestrijding van laaggeletterdheid in de regio. Ook is er aandacht voor kennisverwerving, het vergroten van informatie- en mediavaardigheid en kennis delen. De bibliotheek werkt samen met het onderwijs in bijvoorbeeld het project de Bibliotheek op school (dBos). We willen dat de bibliotheek deze uitbreiding van de bibliotheekfunctie doorzet en aanvult, zodat de bibliotheek steeds meer een centraal onderdeel is van onze (culturele) gemeenschap.

Multifunctioneel podium voor kunstuitingen

In verschillende onderzoeken komt naar voren dat er behoefte bestaat aan een multifunctioneel podium voor kunstuitingen. Voorbeelden van die kunstuitingen zijn uitvoeringen van amateurverenigingen, optredens van bandjes, of het vertonen van een film. Aan inwoners hebben we in een enquête gevraagd wat zij in Velsen op dit moment missen op cultureel gebied. Daar worden 217 keer functies genoemd die samen zouden kunnen komen in een multifunctioneel podium. Enkele voorbeelden van de gegeven antwoorden zijn: "Gelegenheden waar je een jamsessie kunt houden en waar je lekker naar bandjes kunt luisteren zoals als het Witte Theater." "Filmhuisfilms (zoals in het Witte Theater was). Laagdrempelig, betaalbare voorstellingen." "Kleine voorziening voor goede culturele films of documentaires en try-outs of klein-cabaret en toneel." (Inwonersenquête) Ook tijdens de CultuurTop is hierover gesproken

en bleek dat er vanuit amateurverenigingen en instellingen vraag is naar een multifunctioneel podium. Over hoe dit er exact uit zou kunnen zien bestond geen eenduidig beeld. Wel was een laagdrempelige voorziening, voor zowel de verenigingen als voor het publiek een gedeeld belangrijk uitgangspunt.

Onze ambitie is om een multifunctioneel podium te realiseren. Daarbij is het van groot belang dat er uiteenlopende activiteiten plaats kunnen vinden. Binnen het project maatschappelijk vastgoed onderzoeken we wat de mogelijkheden zijn en toetsen we de haalbaarheid van een dergelijk podium. We zoeken naar een invulling waarbij de functie gecombineerd kan worden met één of meerdere bestaande instellingen. We willen zorgen voor een laagdrempelige plek waar talent ontdekt wordt, zich ontwikkelt en waar samenwerking tot stand komt.

3.3.1 Beleidsdoelen

3.3 Velsen heeft een sterke basis aan faciliteiten rond kunst en cultuur		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. Er is een laagdrempelig multifunctioneel podium voor kunstuitingen.	- We onderzoeken de mogelijkheden en haalbaarheid van het realiseren van een multifunctioneel podium.	- Binnen het project maatschappelijk vastgoed in 2020 onderzoek naar de haalbaarheid afronden.
2. De bibliotheek is een centraal onderdeel van onze (culturele) gemeenschap, voor de verbinding van mensen, organisaties en kennis.	- We faciliteren de beschikbaarheid van de bibliotheek zodat de inwoners van Velsen leesplezier kunnen ontwikkelen, kennis & informatie kunnen halen en met elkaar kunnen delen. - Stimuleren en faciliteren van diverse projecten.	- In de beschikking vastleggen welke doelen concreet behaald moeten worden binnen de projecten en deze jaarlijks evalueren.
3. Inwoners hebben door de theaterfunctie de mogelijkheid hun talent te ontplooiën en in Velsen een professionele theaterprogrammering te bezoeken.	- We faciliteren de beschikbaarheid van de stadsschouwburg zodat inwoners en lokale verenigingen een podium hebben waar zij talent kunnen ontplooiën. - Er wordt een breed en divers aanbod gefaciliteerd dat aansluit bij de behoeftes van verschillende inwoners.	- Via de subsidie aan de Stadsschouwburg Velsen leggen we concrete doelen vast en monitoren onder andere bezoekersaantallen, aantal voorstellingen van lokale verenigingen, enzovoort.

THEMA 4

Kunst en cultuur staan in verbinding met andere domeinen

Kunst en cultuur is voor iedereen: van jong tot oud, en voor inwoners van verschillende culturele achtergronden. We willen nog meer Velsenaren kennis laten maken met kunst en cultuur. Dit doen we door cultuur te verbinden aan andere thema's en activiteiten. Door bijvoorbeeld samen te werken in impulsprojecten, zoals IJmuiden Rauw aan Zee. Of door verbinding met het sociaal domein te maken; waar we culturele activiteiten inzetten bij kwetsbare doelgroepen. Aan organisaties en verenigingen vragen wij hoe zij hier invulling aan kunnen geven. Aanvullend faciliteren we projecten die deze verbinding maken.

“Ik mis soms de samenwerking tussen diverse partijen. Hierin kan veel meer samen opgetrokken worden zodat kunst en cultuur een extra betekenis krijgt.”

(Inwonersenquête)

“Kun je eenzaamheid verminderen door meer af te stemmen tussen culturele, sociale en maatschappelijke voorzieningen?”

(Inwonersenquête)

Hoe staat het ervoor en wat gaan we doen?

Samenwerking impulstrajecten

Momenteel wordt binnen de gemeente op onderdelen samengewerkt in het project de Rauwe Loper. Het project heeft als doel het verbeteren van de toegankelijkheid, het gevoel welkom te zijn en het vergroten van de herkenbaarheid van het DNA van IJmuiden (IJmuiden Rauw aan Zee). De focus ligt op het bereiken van dagbezoekers uit Noord-Holland. Evenementen zijn daarbij voor bezoekers een belangrijke reden om een (eerste) bezoek te brengen aan Velsen.

Via evenementen draagt de gemeente bij aan het vergroten van de bekendheid en levendigheid van Velsen. Naast dat meer dagbezoekers onze gemeente ontdekken, laten we op deze manier ook meer Velsenaren kennis maken met kunst en cultuur. Goede voorbeelden hiervan zijn het Havenfestival IJmuiden en de Week van de Industrieboulevard. Daarnaast kan een street art project de aandacht vestigen op de haven- en pierroute.

Samenwerking met sociaal domein

Er zijn veel kansen voor verbinding tussen kunst en cultuur en het bredere sociaal domein. De rol van de gemeente hierin is faciliterend. We vragen aan instellingen hoe zij invulling geven aan de verbinding met andere domeinen. We faciliteren daarnaast al een aantal projecten die hier invulling aan geven. Denk aan vernieuwende projecten met statushouders en ouderen. Doel hiervan is om eenzaamheid onder ouderen te voorkomen. Deze samenwerking kan verder worden uitgebreid. Dit willen we doen door innovatieve activiteiten die invulling geven aan deze verbinding op projectmatige basis te ondersteunen.

We gaan de komende jaren experimenteren met vormen waarin de samenwerking meer structureel vorm kan krijgen. Bijvoorbeeld door een multifunctionele plek te faciliteren voor mensen met psychiatrische problematiek. We onderzoeken of activiteiten rond herstel gecombineerd kunnen worden met de ontwikkeling van talent en activiteiten van kunstenaars.

Jaarlijks terugkerende CultuurTop

We willen een meer divers en multicultureel aanbod voor de inwoners van Velsen. Dit doen we door het faciliteren en stimuleren van samenwerking en verbinding tussen diverse culturele, maatschappelijk en commerciële organisaties vanuit verschillende domeinen. Om dit te bereiken faciliteren we een jaarlijks terugkerende CultuurTop. Dit geeft organisaties de kans om kennis te maken, kennis te delen, onderling de samenwerking op te zoeken, samen te experimenteren en activiteiten te ontwikkelen. We kijken daarbij naar mogelijkheden voor regionale samenwerking, waar ook de ambitie is uitgesproken om initiatieven te stimuleren.

Cultuurweekend (- week)

Voor inwoners uit Velsen bestaat er momenteel nog geen mogelijkheid om op een laagdrempelige manier te proeven van diverse culturele activiteiten in de omgeving. Een evenement waarbij alle culturele instellingen gratis (of voor een weekenticket) hun deuren voor het publiek openen, kan bijdragen aan de zichtbaarheid van het culturele aanbod. Daarnaast is het voor inwoners uit Velsen een laagdrempelige manier om kennis te maken met kunst en cultuur. De gemeente verkent de mogelijkheden om samen met culturele partners in het veld een dergelijk evenement tot stand te brengen. Ook hier kijken we naar mogelijkheden om aan te sluiten bij de regionale ambities om meer mensen de kans te geven mee te doen met activiteiten op het gebied van kunst en cultuur.

3.4.1 Beleidsdoelen

3.4 Kunst en cultuur staan in verbinding met andere domeinen		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. De inwoners van Velsen wordt een multicultureel en divers aanbod geboden waar mensen vanuit verschillende bevolkingsgroepen gebruik van willen maken of naartoe kunnen gaan.	- Projectmatig ondersteunen we initiatieven waar duidelijk de verbinding gelegd wordt tussen partijen en/of domeinen. - Terugkerende CultuurTop faciliteren en stimuleren.	- Registeren van de groei van het aantal projecten/ initiatieven die jaarlijks plaatsvinden. - CultuurTop; meten aantal aanwezigen, evalueren door middel van vragenlijst of nieuwe verbindingen gelegd zijn ofwel bestaande versterkt en het mogelijk resultaat daarvan.
2. Inwoners zijn bekend met het culturele aanbod in Velsen.	- We faciliteren en stimuleren organisaties om een bijdrage te leveren aan een cultuurweekend (-week).	- Registreren aantal bezoekers. - Enquête (naderhand) onder inwoners over het culturele aanbod van Velsen.

THEMA 5

Kunst en cultuur beleef je in Velsen

Velsen heeft veel te bieden op het gebied van culturele evenementen en erfgoed. Dit versterkt het karakter van Velsen en daar kunnen we trots op zijn. Om dit sterker uit te dragen werken we aan de zichtbaarheid en bekendheid hiervan. Hiervoor ligt ook een belangrijke rol in de samenleving. De gemeente faciliteert dit, bijvoorbeeld door in tijdelijke vorm een impuls te geven.

“Wat behouden moet blijven zijn musea waarbij de historie van de omgeving Velsen wordt weergegeven.

Denk aan het Huis van Hilde, de Ruïne van Brederode etc.”

(Inwonersenquête)

“We moeten meer aandacht geven aan de unieke Velsense geschiedenis.”

(Inwonersenquête)

Hoe staat het ervoor en wat gaan we doen?

Cultureel erfgoed

Ons cultureel erfgoed vertelt een verhaal over ons verleden en helpt ons het heden te begrijpen. Het is in beweging, het leeft en heeft betekenis voor onze gemeente. Erfgoed brengt mensen samen en zorgt voor vertrouwde in een snel veranderende omgeving.

Inwoners en instellingen hechten veel belang aan het Velsense cultureel erfgoed. Volgens hen zou er meer aandacht voor mogen zijn dan nu het geval is. We willen het erfgoed behouden, de zichtbaarheid vergroten, maar vooral ook toegankelijker maken. Dat kan alleen als de verhalen die over het erfgoed verteld worden zo veel mogelijk mensen aanspreken en aansluiten op de samenstelling en belangstelling van de inwoners van nu. Tot ons gezamenlijke erfgoed behoort onder andere het Forteiland, buitenplaats Beeckestijn en de Ruïne van Brederode. We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het vergroten van de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het cultureel erfgoed in de gemeente Velsen. Daarvoor zoeken we aansluiting met het archeologiebeleid (Beleidsnota Archeologie Gemeente Velsen 2017) en we houden rekening met de erfgoedverordening (Erfgoedverordening Velsen 2016).

Musea

Velsen heeft vier unieke musea: het Pieter Vermeulen Museum, het Zee- en Havenmuseum, het Bunkermuseum en het Hoogovensmuseum. Ieder museum draagt bij aan het zichtbaar maken van de identiteit van Velsen. Samenwerking tussen de musea wordt dan ook toegejuicht door de gemeente. Door in de komende jaren activiteiten en tentoonstellingen onderling meer af te stemmen komt er samenhang in het culturele aanbod van

Velsen. De diverse musea versterken elkaar dan niet alleen, maar maken Velsen op het gebied van kunst en cultuur ook aantrekkelijker voor inwoners en toeristen. Daarnaast kan het publieksbereik en de betrokkenheid van inwoners uit Velsen bij het cultureel erfgoed worden vergroot door naar aansluiting te zoeken bij maatschappelijke thema's. De gemeente faciliteert dit door mee te denken over interessante partijen waarmee musea samenwerkingen kunnen aangaan.

Kunst op straat

Kunst op straat verrijkt Velsen. Het biedt de mogelijkheid kunst toegankelijk te maken voor inwoners uit de gemeente Velsen. We hebben een uitgebreide collectie kunst in de openbare ruimte. Dit willen we sterker uitdragen. De komende

periode gaan we onderzoek doen naar het vergroten van de zichtbaarheid en bekendheid van de collectie. Dit doen we door een collectieplan op te stellen en daarbij een visie te ontwikkelen omtrent het behoud van kunstwerken, maar ook voor het verwerven van nieuwe werken. Dit doen we in nauwe samenwerking met de Kunstcommissie. Op het gebied van beeldende kunst laat de gemeente zich namelijk adviseren door een kunstcommissie. De commissie bestaat uit drie leden die beroepsmatig werkzaam zijn op het gebied van beeldende kunst. De commissie heeft als taak de burgemeester en wethouders gevraagd en ongevraagd te adviseren over diverse aspecten omtrent het kunstbeleid. Naast advies over kunst in de openbare ruimte geven de leden advies over (nieuwe) kunstopdrachten, de realisatie

van tentoonstellingen, maar ook beoordelen ze subsidieverzoeken en kunstschenkingen.

Ontsluiten historisch erfgoed

De archieven van de gemeente Velsen, Haarlem en het Rijk zijn opgeslagen bij het Noord-Hollands Archief (NHA). Het doel is om het niet alleen op te slaan, maar ook voor het publiek toegankelijk te maken. Gezien de digitalisering in onze maatschappij sluiten we aan bij de ontwikkeling van het NHA om de archieven ook digitaal beschikbaar te stellen voor iedereen. Naast het Noord-Hollands Archief is in de gemeente de Historische Kring Velsen actief. Zij heeft als doel het stimuleren en coördineren van onderzoeken en vastleggen en bekendmaken van de geschiedenis van Velsen en zijn inwoners. Ook bevorderen en werken ze aan de instandhouding van historische objecten en waarden in Velsen.

Culturele evenementen

Jaarlijks subsidieert Velsen diverse grote en kleine evenementen, zoals het Havenfestival, het Riddertoernooi in de Ruïne van Brederode en de Week van de Industriebouwen. Grote festivals en kleinere evenementen versterken de diverse identiteiten van de gemeente Velsen: van een levendige haven met industrie tot brede duinen en watersport. Daarnaast maken ze het cultuurhistorische erfgoed van Velsen zichtbaar en dragen ze bij aan de levendigheid van de gemeente. Om een gevarieerd cultuuraanbod aan te kunnen bieden gaan we de komende periode dubbelingen tegen. Dit betekent dat we kijken of het cultuuraanbod in zijn geheel veelzijdig is en evenementen qua inhoud elkaar niet overlappen. Door dit te doen maken we ruimte voor nieuwe initiatieven. Op deze manier blijft het cultuuraanbod actueel, divers en sluit het aan op de wens van Velsenaren.

3.5.1 Beleidsdoelen

3.5 Kunst en cultuur beleef je in Velsen		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. Uitdragen collectie kunst in de openbare ruimte.	- Ontwikkelen van een collectieplan samen met Kunstcommissie.	- Q1 en Q2 2020: ontwikkelen en uitwerken collectieplan. - Q3 en Q4 2020: beoordelen en uitvoeren collectieplan.
2. Musea sluiten aan bij maatschappelijke thema's.	- Het faciliteren van gesprekken tussen musea en partners uit het veld.	- Q2 en Q4 2020 gesprekken voeren en afspraken vastleggen voor de komende jaren.
3. De gemeente Velsen heeft een gevarieerd cultuur historisch aanbod dat zichtbaar is in en rondom onze gemeente.	- Ruimte maken voor nieuwe initiatieven en samenwerkingsverband (ook Regionaal) en op het gebied van cultuurhistorisch erfgoed en evenementen die de zichtbaarheid vergroten.	Vastleggen in de beschikking: - Per evenement registreren hoeveel mensen aanwezig zijn geweest en waar ze vandaan gekomen zijn.
4. Archieven en de geschiedenis van de gemeente Velsen zijn beschikbaar voor de inwoners van Velsen (ook digitaal).	- Aansluiten bij de ontwikkeling rondom de digitalisering van archieven bij het NHA. - Stimuleren van samenwerking tussen organisaties en musea die ons cultuur erfgoed zichtbaar en beschikbaar maken voor de inwoners van Velsen.	Vastleggen in beschikking: - Registreren van de stijging van bezoekersaantallen. - Registreren van het aantal keren dat onderling de samenwerking gezocht is.

Uitvoering van het beleid

In Hoofdstuk 3 is binnen de verschillende thema's benoemd welke doelen we de komende jaren willen bereiken. Samen vormen de beleidsdoelen de agenda voor de komende vier jaar. Voor het bereiken van deze doelen is een sterke samenwerking met de Velsense partners rond kunst en cultuur noodzakelijk. Veel projecten worden ten slotte door partners uitgevoerd. De gemeente stuurt dan niet op de inhoud maar wel op de kwaliteit, samenhang, resultaat en in sommige gevallen het proces. De inhoud wordt gecreëerd door diverse samenwerkingspartners in en rondom de gemeente Velsen.

Momenteel is de Subsidieregeling sociaal domein Velsen 2018 van kracht. Dit is een nadere uitwerking van de Algemene Subsidieverordening Velsen 2017 (ASV). Deze subsidieregeling sluit aan bij het gemeentelijk beleid voor het sociaal domein. Daarnaast wordt nu gewerkt aan een actualisatie van het subsidiebeleid. Mogelijk worden hierin wijzigingen doorgevoerd die effect hebben op de subsidies die verleend worden voor kunst en cultuur. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om meerjarige subsidies te verlenen waardoor een laagdrempelig en toegankelijk aanbod beter gestimuleerd kan worden. Wanneer het nieuwe subsidiebeleid wordt vastgesteld bekijken we de gevolgen die dit heeft voor de subsidies die vanuit kunst en cultuur verstrekt worden.

4.2 Financieel kader

Om onze ambities en beleid kracht bij te zetten is jaarlijks gemeentelijk budget beschikbaar. Dit zijn voornamelijk structurele kosten die jaarlijks terugkeren. Uitgangspunt is om de beleidsdoelen te be-

reiken binnen het vastgestelde jaarlijks beschikbare budget. Deze budgetten zijn exclusief de ambtelijke capaciteit. Als het gaat om een laagdrempelig multifunctioneel podium zal, afhankelijk van de wijze waarop hieraan invulling gegeven wordt, een apart voorstel gedaan worden.

Door te blijven experimenteren en innoveren in het sociaal domein spelen we in op veranderingen in de samenleving zodat we nog beter aansluiten bij de behoeften en wensen van de inwoners van Velsen. Met de experimenten leggen we meer verbinding tussen sport, gezondheid, minimabeleid

en opgroeien (jeugd) en meedoen (participatie). Vanuit het sociaal domein is van 2020 tot en met 2023 een innovatiebudget beschikbaar voor projecten die hierop aansluiten. Innovatieve projecten vanuit kunst en cultuur die invulling geven aan deze doelstellingen kunnen we mogelijk (deels) uit dit budget bekostigen.

In culturele projecten welke ook de bekendheid en levendigheid van Velsen vergroten kan een bijdrage gegeven worden vanuit Impulsprojecten zoals Citymarketing en IJmuiden Rauw aan Zee.

Onderstaande tabel laat globaal een onderverdeling zien in de budgetten van kunst en cultuur. In de kolommen 2017 en 2018 wordt weergegeven wat daadwerkelijk is besteed aan kunst en cultuur (gerealiseerd). Het jaar 2019 is bij het opstellen van deze cultuurvisie nog niet afgesloten, vandaar dat hier de vastgestelde begroting vermeld staat. De begroting voor het jaar 2020 moet nog worden vastgesteld door de raad (exclusief indexatie).

	2017	2018	2019	2020*
	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Begroting	Begroting
Media	2.202.934	2.268.090	2.348.065	2.366.732
Cultureel erfgoed	8.284	8.284	8.134	8.134
Musea	197.497	201.598	204.151	202.158
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	1.600.511	2.999.032	1.680.898	1.680.953

Media	De Bibliotheek Velsen, NoordHollands Archief
Cultureel erfgoed	Archeologische werkgroep
Musea	Pieter Vermeulen Museum, Bunkermuseum, Zee- en Havenmuseum
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Onder andere Stadsschouwburg, KunstForm, cultuureducatie, culturele evenementen, amateurkunsten, Kunstcommissie

4.3 Monitoring en evaluatie

Regelmatig zullen er evaluatiemomenten plaatsvinden afhankelijk van de acties (zie de tabel hieronder). Halverwege de termijn van 4 jaar (begin 2022) zal een tussenevaluatie plaatsvinden van de cultuurvisie. Na 4 jaar vindt een algehele evaluatie plaats in aanloop naar de nieuwe beleidsperiode.

Om beter te kunnen sturen op het subsidieproces en de verleende subsidies is in april 2018 de beleidsregel Subsidieverstrekking sturing en toezicht gemeente Velsen in werking getreden. Hierin staat waaraan een organisatie of instelling moet voldoen voor het verkrijgen van een subsidie maar ook hoe en waarover zij verantwoording moeten afleggen bij de gemeente.

3.1 In Velsen kan talent zich ontwikkelen		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. Inwoners met een lager inkomen kunnen deelnemen aan activiteiten rond kunst en cultuur.	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken de mogelijkheid van een cultuurpas. - Toegroeien naar een model waarin zoveel mogelijk direct de inwoners ondersteund worden die dat nodig hebben. - We evalueren de huidige regelingen. - We bekijken of, en zo ja, welke aanpassingen hierin nodig zijn. - bestaande regelingen promoten. 	Cultuurpas: Met het besluit tot deelname kan een 0 meting uitgevoerd worden op basis waarvan een stijging in deelname gemeten wordt.
2. Velsenaren kunnen zich op het gebied van kunst en cultuur breed ontwikkelen en hebben daarin zelf de keus hoe en waar ze dat willen doen.		Op basis van (bestaande) monitoren de stijging in deelname meten.
3. In Velsen is een divers aanbod beschikbaar aan amateurkunstverenigingen en cursussen op het gebied van cultuur.	<ul style="list-style-type: none"> - We ondersteunen amateurkunstverenigingen en cursussen op het gebied van cultuur in (subsidie-) regelingen met duidelijke prestatieafspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> - We monitoren in hoeverre er gebruik wordt gemaakt van het aanbod

3.2 Cultuureducatie is onderdeel van het onderwijs op iedere school		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. De cultuurcoaches: - vervullen een makelaarsfunctie in het verbinden van de vraag van scholen aan het aanbod cultuureducatie - creëren meerdere aanbieders om scholen keuzes te geven.	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken manieren om subsidies aan aanbieders van cultuureducatie op school zo in te zetten dat een divers aanbod gefaciliteerd wordt dat aansluit op de vraag. - Door-ontwikkelen van de taken van de cultuurcoach naar de makelaarsfunctie. 	<ul style="list-style-type: none"> - In de beschikking vastleggen hoeveel % van het aantal scholen bereikt wordt op dit punt en dit jaarlijks evalueren. - Jaarlijks digitale vragenlijst rondsturen naar de scholen waarin hen gevraagd wordt een (kwantitatief en kwalitatief) oordeel te geven op dit punt.
2. Scholen die in hun schoolplan het cultuurprofiel willen borgen of versterken, en scholen die meer thematisch, projectmatig of incidenteel aan cultuureducatie willen doen worden ondersteund en gefaciliteerd.	<ul style="list-style-type: none"> - Met ondersteuning van cultuurcoaches en Cultuureducatie met Kwaliteit kunnen scholen een meerjarig plan maken voor de inbedding van cultuureducatie in het onderwijsprogramma. 	<ul style="list-style-type: none"> - In de beschikking vastleggen hoeveel % van het aantal scholen bereikt wordt op dit punt en dit jaarlijks evalueren.
3. Voor scholen is inzichtelijk welk aanbod rond cultuureducatie zij in kunnen zetten.	<ul style="list-style-type: none"> - We ontwikkelen een bundeling van de mogelijkheden rond cultuureducatie op scholen (bijvoorbeeld in digitale vorm of in de vorm van een jaarlijks uit te brengen folder). 	<ul style="list-style-type: none"> - In de beschikking vastleggen dat jaarlijks een overzicht gemaakt wordt van het aanbod in dat jaar. - In de beschikking vastleggen: Jaarlijks een digitale vragenlijst rondsturen naar de scholen waarin hen gevraagd wordt een (kwantitatief en kwalitatief) oordeel te geven op dit punt.

3.3 Velsen heeft een sterke basis aan faciliteiten rond kunst en cultuur		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. Er is een laagdrempelig multifunctioneel podium voor kunstuitingen.	<ul style="list-style-type: none"> - We onderzoeken de mogelijkheden en haalbaarheid van het realiseren van een multifunctioneel podium. 	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen het project maatschappelijk vastgoed in 2020 onderzoek naar de haalbaarheid afronden.
2. De bibliotheek is een centraal onderdeel van onze (culturele) gemeenschap, voor de verbinding van mensen, organisaties en kennis.	<ul style="list-style-type: none"> - We faciliteren de beschikbaarheid van de bibliotheek zodat de inwoners van Velsen leesplezier kunnen ontwikkelen, kennis & informatie kunnen halen en met elkaar kunnen delen. - Stimuleren en faciliteren van diverse projecten. 	<ul style="list-style-type: none"> - In de beschikking vastleggen welke doelen concreet behaald moeten worden binnen de projecten en deze jaarlijks evalueren.
3. Inwoners hebben door de theaterfunctie de mogelijkheid hun talent te ontplooiën en in Velsen een professionele theaterprogrammering te bezoeken.	<ul style="list-style-type: none"> - We faciliteren de beschikbaarheid van de stadsschouwburg zodat inwoners en lokale verenigingen een podium hebben waar zij talent kunnen ontplooiën. - Er wordt een breed en divers aanbod gefaciliteerd dat aansluit bij de behoeftes van verschillende inwoners. 	<ul style="list-style-type: none"> - Via de subsidie aan de stadsschouwburg Velsen leggen we concrete doelen vast en monitoren onder andere bezoekersaantallen, aantal voorstellingen van lokale verenigingen, enzovoort.

3.4 Kunst en cultuur staan in verbinding met andere domeinen		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. De inwoners van Velsen wordt een multicultureel en divers aanbod geboden waar mensen vanuit verschillende bevolkingsgroepen gebruik van willen maken of naartoe kunnen gaan.	<ul style="list-style-type: none"> - Projectmatig ondersteunen en initiatieven waar duidelijk de verbinding gelegd wordt tussen partijen en/ of domeinen. - Terugkerende CultuurTop faciliteren en stimuleren. 	<ul style="list-style-type: none"> - Registeren van de groei van het aantal projecten/ initiatieven die jaarlijks plaatsvinden. - CultuurTop; meten aantal aanwezigen, evalueren door middel van vragenlijst of nieuwe verbindingen gelegd zijn ofwel bestaande versterkt en het mogelijk resultaat daarvan.
2. Inwoners zijn bekend met het culturele aanbod in Velsen.	<ul style="list-style-type: none"> - We faciliteren en stimuleren organisaties om een bijdrage te leveren aan een cultuurweekend (-week). 	<ul style="list-style-type: none"> - Registreren aantal bezoekers - Enquête (naderhand) onder inwoners over het culturele aanbod van Velsen.

3.5 Kunst en cultuur beleef je in Velsen		
	Wat gaan we daarvoor doen?	Hoe meten we de voortgang?
1. Uitdragen collectie kunst in de openbare ruimte.	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen van een collectieplan samen met Kunstcommissie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Q1 en Q2 2020: ontwikkelen en uitwerken collectieplan. - Q3 en Q4 2020: beoordelen en uitvoeren collectieplan.
2. Musea sluiten aan bij maatschappelijke thema's.	<ul style="list-style-type: none"> - Het faciliteren van gesprekken tussen musea en partners uit het veld. 	<ul style="list-style-type: none"> - Q2 en Q4 2020 gesprekken voeren en afspraken vastleggen voor de komende jaren.
3. De gemeente Velsen heeft een gevarieerd cultuur historisch aanbod dat zichtbaar is in en rondom onze gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> - Ruimte maken voor nieuwe initiatieven en samenwerkingsverband (ook Regionaal) en op het gebied van cultuurhistorisch erfgoed en evenementen die de zichtbaarheid vergroten. 	<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen in de beschikking: - Per evenement registreren hoeveel mensen aanwezig zijn geweest en waar ze vandaan gekomen zijn.
4. Archieven en de geschiedenis van de gemeente Velsen is beschikbaar voor de inwoners van Velsen (ook digitaal).	<ul style="list-style-type: none"> - Aansluiten bij de ontwikkeling rondom de digitalisering van archieven bij het NHA. - Stimuleren van samenwerking tussen organisaties en musea die ons cultuur erfgoed zichtbaar en beschikbaar maken voor de inwoners van Velsen. 	<ul style="list-style-type: none"> Vastleggen in beschikking: - Registreren van de stijging van bezoekersaantallen. - Registreren van het aantal keren dat onderling de samenwerking gezocht is.

Bronvermelding

- Algemene Subsidieverordening Velsen 2017 (ASV). Gemeente Velsen, 2017.
- Beleidskaart Archeologie Velsen (BAV). Gemeente Velsen, 2017.
- Beleidsnota Archeologie Velsen 2017. Gemeente Velsen, september 2017.
- Beleidsnota Monumentzorg Velsen 2008. Gemeente Velsen, 2008.
- Beleidsregels bijzondere bijstand en minimaregelingen gemeente Velsen, 2019.
- Collegeprogramma 2018-2022: Velsen komt naar je toe. Gemeente Velsen, november 2018.
- Cultuurvisie IJmond 1.0. IJmond Samenwerking, 2019.
- Masterplan De Rauwe Loper. Gemeente Velsen, 22 juni 2017.
- Meer dan de delen: Programma Kunst, Cultuur & Erfgoed. Regioprofiel Metropoolregio A'dam. 2019-2024.
- Metropoolregio Amsterdam, november 2018.
- Nota kunst- en cultuurbeleid 2014-2017: Cultuur kleurt het leven. Gemeente Velsen, 2013.
- Subsidieregeling Sociaal Domein Velsen 2018. Gemeente Velsen, juli 2018.
- Woonvisie 2025 Velsen. Samen werken aan een aantrekkelijke stad. Gemeente Velsen, 2013.

Bijlage 1

Samenvatting opgehaalde bouwstenen

Gesprekken met organisaties

Instellingen geven aan dat een doorgaande lijn in talentontwikkeling erg belangrijk is. Dit begint bij kinderen: bijvoorbeeld muzikeducatie stimuleert de ontwikkeling van de hersenen en de creativiteit. Voor de doorgaande lijn op school en daarna is het van belang dat er samenhang is in het aanbod. Hoe die samenhang eruit zou moeten zien is niet eenduidig. In het ene gesprek komt naar voren dat er één organisatie zou moeten zijn die zelf een breed aanbod kan bieden. Dit heeft bijvoorbeeld voordelen wanneer een kind op school in aanraking komt met een bepaalde vorm van kunst en cultuur. Het vervolg daarop sluit direct aan wanneer dit door dezelfde organisatie (en dus lokaal) geboden kan worden. In andere gesprekken kwam juist naar voren dat voor die samenhang een belangrijke rol weggelegd kan zijn voor een organisatie of platform waar in beeld is welke organisatie welk aanbod heeft. Zo zou dit ook voor inwoners duidelijker kunnen worden.

Het belang van samenwerking tussen verschillende instellingen komt in alle gesprekken nadrukkelijk naar voren. Wel zou binnen die samenwerking duidelijkheid moeten zijn over welke organisatie welke expertise heeft/welke functies uitvoert. Van de gemeente wordt verwacht dat dit gefaciliteerd wordt.

In de visie zou oog moeten zijn voor het brede kunst- en cultuurveld. Duidelijk zou moeten worden of in het aanbod nu zaken gemist worden door de inwoners. Een podium voor het laagdrempelig uitvoeren van uiteenlopende kunstuitingen wordt daarbij vanuit de instellingen nadrukkelijk genoemd. Voorbeelden van die kunstuitingen zijn uitvoeringen van amateurverenigingen, optredens

van bandjes, of het vertonen van een film. Een faciliteit in de vorm van een vlakke vloer theater om hier een podium voor te bieden wordt gemist.

Er worden verschillende belangrijke randvoorwaarden genoemd. Zo is de toegankelijkheid van kunst- en cultuuractiviteiten voor alle Velsenaren een belangrijk aspect. Betaalbaarheid is daar een voorbeeld van. In sommige gesprekken komt de optie om een Cultuurpas in te zetten naar voren. Tegelijkertijd wordt genoemd dat een dergelijke pas ook barrières op kan werpen. Een andere optie is om laagdrempeligheid te creëren door de prijs voor alle Velsenaren laag te houden. In de toegankelijkheid voor alle Velsenaren is het bereiken van doelgroepen die nu nog minder bereikt worden een ander belangrijk aspect.

Verder wordt benoemd dat cultuureducatie ook een belangrijk sociaal aspect met zich meebrengt, het brengt mensen met elkaar in verbinding. Ook regionale samenwerking wordt benoemd: hoe kunnen de instellingen in de regio elkaar versterken door bijvoorbeeld programmering op elkaar aan te laten sluiten? Ten slotte wordt als tip meegegeven om te werken aan de zichtbaarheid/bekendheid van kunst en cultuur in Velsen.

Enquête inwoners

Begin 2019 verspreidde gemeente Velsen een enquête over kunst en cultuur onder de inwoners van Velsen. Wat gaat er goed op het gebied van kunst en cultuur, wat missen we en waar zou de gemeente Velsen in moeten investeren? Ruim 1.100 inwoners vulden de enquête in.

Algemene gegevens

Er waren 1.026 respondenten: 50,5% vrouw, 48,9% man en 0,6% anders.

- Velsenaren tussen de 45 en 74 jaar hebben de enquête het meest ingevuld.
- De enquête is door inwoners uit alle plaatsen binnen de gemeente Velsen ingevuld.
- 797 respondenten hebben de enquête via de mail ontvangen.
- De afgelopen 12 maanden werden musea, tentoonstellingen en exposities met 57% en de film met 55% het vaakst bezocht
- Culturele voorstellingen, festivals en evenementen werden het meest binnen de gemeente Velsen, in Haarlem en Amsterdam bezocht.
- Respondenten geven aan dat culturele uitjes vooral ter ontspanning bezocht worden.
- 34% van de respondenten beoefent één of meerdere culturele activiteiten als hobby, 4% als beroep.

Antwoorden gesloten vragen

- Het aanbod op cultureel gebied mag volgens 54% niet afhangen van omliggende gemeenten als Haarlem of Amsterdam. 37% van de ondervraagden is het daar deels of helemaal mee oneens.
- 38% van de Velsenaren is het eens met de stelling dat er meer ruimte moet komen voor nieuwe initiatieven binnen cultuur, ook als dit ten koste gaat van het bestaande aanbod. 33% is het daar niet mee eens en 31% reageert neutraal.

- Ruim 85% vindt dat de gemeente moet bijdragen aan amateurkunst.
- 97% van de respondenten geeft aan dat ieder kind via school in aanraking moet komen met cultuur. Bijna 90% vindt dat de gemeente hieraan moet bijdragen.
- Ongeveer 77% van de Velsenaren is het eens met de stelling dat cultuur de economie stimuleert en toerisme aantrekt. Een gelijkmatige groep vindt het de taak van de gemeente om hieraan bij te dragen.
- Een grote meerderheid van de respondenten vindt dat iedereen moet deel kunnen nemen aan culturele activiteiten. Mensen die een extra steuntje kunnen gebruiken moet de gemeente daarbij helpen.

Antwoorden open vragen

- Wat moet behouden worden/wat moet de gemeente niet langer doen. Hierop worden tegenstrijdige antwoorden gegeven. Sommigen geven bijvoorbeeld aan dat grote instellingen zelfredzaam zouden moeten zijn en geen subsidie zouden moeten krijgen. Ook wordt hierbij opgemerkt dat een subsidie niet vanzelfsprekend zou moeten zijn, omdat deze al jaren gegeven wordt. Verder komt hierbij naar voren dat lage subsidies aan kleine verenigingen niet meer gegeven zouden moeten worden. Anderen vinden juist dat de gemeente ervoor moet zorgen dat diezelfde faciliteiten (grote en kleine verenigingen) behouden blijven, door middel van subsidies. Op de vraag wat behouden moet blijven worden ook veel voorbeelden zoals verschillende musea en cultureel erfgoed genoemd.
- Wat ontbreekt er nu. Op deze vraag worden een aantal functies vaak genoemd. De nadruk ligt hierbij op een vlakke vloer theater, een jamsessieplek en een bioscoop (in totaal 132 keer genoemd). Daarnaast zouden sommigen graag meer festivals binnen de gemeente

zien en worden muzieklessen verschillende keren genoemd. Ook benoemen verschillende respondenten dat er op dit moment nog niet voldoende samenwerking is tussen verschillende partijen in het veld, maar ook met andere velden (sociaal domein). Ten slotte geven verschillende inwoners aan dat er nu niks ontbreekt.

Beeldvormende raadsessie 14 februari 2019

Na de plenaire start zijn de raadsleden uiteengegaan in drie gesprekstafels. Hier ging men met elkaar in gesprek aan de hand van stellingen om richting te geven aan de Cultuurvisie. Door te rouleren was het mogelijk om bij alle stellingen aan te schuiven. Hieronder wordt puntsgewijs de richting per tafel benoemd.

Cultuureducatie

Ieder kind moet tijdens schooltijd in aanraking komen met kunst en cultuur. Het is een taak van de gemeente om dit te faciliteren.

- Het is wel degelijk taak van de gemeente om te faciliteren en te subsidiëren. Maar hoe zij dat moet doen, dat ligt bij de scholen. Dit zou een taak kunnen zijn van bijvoorbeeld de cultuurcoaches.
- Het idee van een cultuurdag waar verschillende cultuureducatie-mogelijkheden worden gepresenteerd wordt gezien als een goed idee.
- De wens wordt geuit voor een cultuurweek waar iedereen kan kijken en snuffelen. Een moment waarin kinderen kunnen proeven en zelf kunnen aangeven wat zij leuk vinden en waar behoefte aan is. Het gaat hierbij om te kijken wat voor talenten een kind heeft en de gelegenheid bieden aan kinderen om aan verschillende cultuurvormen te snuffelen.
- De gemeente heeft een regietaak en moet de kwaliteit borgen.
- Cultuureducatie moet zich focussen op talentontwikkeling. Daarnaast moet het zich focussen op kinderen in aanraking laten

komen met kunst en cultuur. Dit zijn de twee belangrijkste pilaren.

- Cultuurcoaches kunnen worden ingezet om scholen te verleiden, te prikkelen of aan te jagen meer met kunst en cultuur te doen. Zij hebben dan een verbindende functie.
- Cultuurcoaches moeten worden gemonitord zodat wij inzicht krijgen in wat dit oplevert.

Innovatie kunst en cultuur

Financiële ruimte voor vernieuwing is nodig.

Cultuurbeleid van de gemeente moet aangepast worden om hier ruimte voor te maken.

- Gemeente moet meer inzetten op samenwerking en verbinding tussen organisaties. Samenwerking kan innovatie ten goede komen. Ook kan samenwerking meer efficiency genereren en vollere bezetting, dan hoeven dingen helemaal niet veel extra geld te kosten.
- Gemeente kan een innovatie-platform starten om organisaties samen te brengen en zo innovatie te faciliteren.
- Samenwerking met andere domeinen kan voor innovatie zorgen. Verbinding met het sociaal domein is daarin ook belangrijk.
- Bij subsidieverlening kan er extra gekeken worden naar innovatie, om daar vervolgens afspraken over te maken.
- Innovatie is tot nu toe nog teveel op de achtergrond geweest. We zijn niet goed aangesloten op de ontwikkeling in de maatschappij. Daarom moeten we nu in innovatie op cultureel gebied gaan investeren.
- Cultuur moet breed gedragen zijn en breed toegankelijk voor iedereen.

Amateurkunst in de vrije tijd

De gemeente subsidieert verschillende partijen die te maken hebben met amateurkunst in de vrije tijd. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan muzieklessen, schilderen of een zangkoor. De doelgroep hiervan is breed, van kinderen tot volwassenen.

- De groepen zijn het erover eens dat cultuur voor iedereen toegankelijk moet zijn.
- Het idee over het inzetten van een cultuurpas voor minima wordt wisselend ontvangen. Een korting is goed, maar geeft zo'n pas een stigma? Wat zijn de resultaten van eerder onderzoek naar een cultuurpas?
- Via subsidieverstrekking kunnen er afspraken gemaakt worden om te zorgen voor verbinding met het sociaal domein.
- Er wordt belang gehecht aan de keten van talentontwikkeling: kennismaking op school, ontwikkelen op school en daarna pas buiten school. Gemeente moet hierbij op de kwaliteit letten.

Moet er één organisatie worden gefaciliteerd waar al het aanbod samen wordt gebracht?

Er wordt positief gedacht over een plek/een portal waar iemand kan vinden wat er allemaal is. Bijvoorbeeld een mooie website, waar inwoners kunnen vinden wat er is binnen de gemeente. Aanbieders zouden zich dan hiervoor kunnen aanmelden.

- Er wordt nog wel een aantal kanttekeningen gezet bij de portal. Zouden mensen direct naar een aanbieder gaan, in plaats van naar deze portal? Een keurmerk in plaats van een portal?
- Het moet leiden tot daadwerkelijke samenwerking.
- Het aanbod moet niet teveel versnipperen, maar er wordt geopperd dat er niet iets soortgelijks als een kunstencentrum meer moet komen.

Onderzoek cultuureducatie

Het onderzoek naar cultuureducatie is uitgevoerd door de Xpeditie. In totaal zijn 11 scholen gesproken. Binnen de scholen zijn verschillende mensen gesproken: leerkrachten, interne cultuurcoördinatoren en schoolleiding.

Huidige situatie

De meeste basisscholen in Velsen hebben een interne cultuurcoördinator (ICC-er). Dit is één van de leerkrachten die cultuureducatie als specifiek aandachtsgebied heeft. Partners rond kunst en cultuur benadrukken hier de waarde van, het geeft meer mogelijkheden om stil te staan bij het programma dat de school in wil vullen.

Scholen vullen cultuureducatie op verschillende manieren in. Dit is afhankelijk van de aard en visie van de school. Wel signaleren partners dat cultuureducatie steeds meer wordt ingebed in het beleid van scholen. Scholen geven zelf ook het belang van cultuureducatie aan. Bijvoorbeeld dat kinderen die minder goed zijn in taal of rekenen hierin juist talenten kunnen laten zien. Dat is goed voor het zelfvertrouwen.

De invulling van cultuureducatie gebeurt bijvoorbeeld in samenwerking met Velsense instellingen, maar ook door het gebruik van online methoden. Daarnaast zijn er incidentele vormen van cultuureducatie waarbij bijvoorbeeld een lokale kunstenaar een les komt geven, of er met behulp van ouders een koffieconcert wordt gegeven of een bezoek aan een museum wordt gebracht.

Tips en behoeften voor toekomstig beleid

- Het oorspronkelijke idee dat cultuureducatie wordt geborgd doordat cultuurcoaches hun kennis en vaardigheden overdragen aan de leerkrachten van de basisscholen, is in de ogen van zowel de cultuurcoaches als de leerkrachten niet realistisch. Het geven van cultuureducatie blijkt een vak apart. De cultuurcoaches hebben daarvoor een specifieke opleiding gevolgd. De leerkrachten

hebben onvoldoende tijd om zich op hetzelfde niveau te bekwamen.

- Zowel scholen als instellingen geven aan dat het belangrijk is om met elkaar in gesprek te zijn over de invulling van programma's op school. Dit moet met maatwerk worden ingevuld en het zou goed zijn om ook bij het meerjarenperspectief stil te staan.
- Een integrale benadering van cultuureducatie is belangrijk. Bijvoorbeeld door meer verbinding te zoeken tussen 'zaakvakken' en cultuureducatie. Ook zouden scholen graag meer samenwerking zien binnen de gemeente tussen het onderwijs en kunst en cultuur.
- Cultuurcoaches geven aan dat er behoefte is aan een prettige en betaalbare plek om bijvoorbeeld toneelstukken te oefenen en op te voeren. Daarnaast is er behoefte aan ruimte om leerkrachten te ontvangen en materialen op te slaan.
- Scholen geven aan dat het budget een knelpunt is. Gesubsidieerde regelingen zijn voor hen daarom erg belangrijk. Ook regelingen om met de school kosteloos musea en voorstellingen te bezoeken worden daarbij als wens benoemd.
- Er is behoefte aan meer overzicht van het aanbod cultuureducatie dat beschikbaar is voor leerkrachten en scholen. Als voorbeeld wordt een boekje genoemd dat de gemeente Haarlem jaarlijks uitbrengt met het aanbod cultuureducatie, scholen kunnen daarop inschrijven.

CultuurTop

Gemeente Velsen organiseerde op dinsdag 26 maart 2019 een CultuurTop in het Oude Kerkje in IJmuiden. Het doel van de bijeenkomst was om de resultaten van de verschillende onderzoeken te presenteren en op basis van een aantal voorgestelde lijnen de aanwezigen te vragen de gemeente tips en adviezen mee te geven.

Innovatie

Hoe kunnen we meer ruimte voor nieuwe initiatieven en innovatie maken?

- Er is geen eenduidig beeld bij het begrip innovatie. Wat houdt dit in en wat is het doel? Wat betekent het voor bestaande activiteiten?
- Innovatie vraagt van organisaties en verenigingen om verder te kijken dan het eigen belang, dat is ook spannend.
- Experimenteren en geraakt worden op een dieper niveau en zetten iets in beweging. Er zou ruimte moeten zijn om te falen. Dat stimuleert creativiteit en talent.
- Ontwikkelingen moeten van onderaf ontstaan en daarbij moet geluisterd worden naar inwoners. Het zou aanvullend moeten zijn op en faciliterend voor het bestaande aanbod.
- Er zijn verschillende ideeën genoemd om innovatie te stimuleren. Dit zou bijvoorbeeld door middel van een innovatieprijs kunnen. Een andere vorm is het faciliteren van een cultuurplatform waar mensen elkaar vinden en samen kunnen inzetten op ontwikkeling. Ook een flexibel innovatiebudget wordt als mogelijkheid genoemd. Verder is het belangrijk dat er goede faciliteiten zijn, bijvoorbeeld om met scholen voorstellingen te oefenen.

Talentontwikkeling

Hoe ondersteunen we kinderen en volwassenen met veel talent in een kunstvorm?

- Uit de gesprekken kwam naar voren dat men het verbinden van talenten uit verschillende disciplines mist. Daarnaast is er een drempel bij het aanvragen van subsidies. Een aanvraag kan pas gedaan worden vanaf 18 jaar en ouder, en dus niet door jongeren.
- Talentontwikkeling is voor iedereen. Dat kan zowel op individueel niveau als in groepsverband zijn. Uitgangspunten bij talentontwikkeling zouden plezier en enthousiasmeren moeten zijn.
- Er moet aandacht zijn voor kwalitatief goede

docenten die talenten herkennen.

- De gemeente moet nieuwe initiatieven stimuleren en vasthouden wat goed gaat.
- Ook samenwerking moet gestimuleerd worden. Aandacht voor breed aanbod waarbij diversiteit is die aansluit op doelgroepen (jongeren). Daarnaast zou de gemeente niet eindeloos organisaties moeten subsidiëren.
- Er zijn verschillende ideeën meegegeven. Bijvoorbeeld het jaarlijks organiseren van een CultuurTop. Ander aandachtspunt is de laagdrempeligheid van bestaande faciliteiten (betaalbaarheid). Misschien zouden panden bijvoorbeeld (anti-kraak) beschikbaar gesteld kunnen worden. Ook is het belangrijk om regionaal te groeien en sterker te worden. Ten slotte is de mogelijkheid voor een cultuurpas benoemd.

Cultureel Erfgoed

Hoe maken we cultureel erfgoed in Velsen breder bekend en beter zichtbaar?

- Er wordt opgemerkt dat in de enquête die onder inwoners is uitgezet geen aandacht was voor buitenplaatsen en landgoederen.
- Cultuureducatie op het gebied van erfgoed moet behouden worden. Er wordt verder belang gehecht aan het voortzetten van de cultuurnacht.
- De gemeente moet vooral faciliteren, bijvoorbeeld door opslagruimte beschikbaar te stellen. Daarnaast stimuleert de gemeente samenwerking, ook met de Provincie.
- Aanvullend zouden er meer exposities kunnen zijn en meer promotiemateriaal ontwikkeld worden. In promotiemateriaal van verschillende organisaties zou ook naar elkaar verwezen kunnen worden. Verder zou er een online platform kunnen komen voor kunst en cultuur waarbij aandacht is voor cultureel erfgoed. Ook het aanstellen van een ambassadeur voor cultureel erfgoed is een idee. Het belang van verhalen vertellen en beleven op verschillende

locaties wordt benadrukt. Verbetering zou verder kunnen zitten in wegbewijzing/ objectbewijzing (ook voor fietsers), bebording en informatiezuilen. Ten slotte zou er een inleverpunt kunnen zijn voor roerend erfgoed.

Cultuureducatie

Hoe kunnen we de samenwerking op het gebied van cultuureducatie op scholen versterken?

- Elke school en elk schoolbestuur moet meedoen. Deelnemers gaven aan hoe moeilijk het kan zijn om scholen warm te krijgen voor cultuureducatie. Het onderwijs heeft hier een grote verantwoordelijkheid in, maar zij worden overvoerd met eisen. Terwijl bij cultuureducatie juist ook zo duidelijk is wat de effecten hiervan op het lerend vermogen van kinderen is. Onderwijzers en directeuren moeten geholpen worden om de waarde van cultuureducatie te zien. Die hebben daarbij een zetje in de rug nodig.
- Leerlingen moeten betrokken worden, bijvoorbeeld door middel van een leerlingenpanel. Cultuureducatie sluit dan aan op de interesses van jongeren en dit versterkt betrokkenheid.
- Naar voorbeeld van de sportpas moeten inwoners kunnen proeven van al het aanbod wat er al is in de gemeente. Dat kan ingevuld worden met een cultuurpas. Er is al zoveel te bieden maar mensen moeten laagdrempelig kennis kunnen maken, niet alleen jongeren, maar ook de moeilijker te bereiken doelgroepen.
- Er is teveel een focus op controleren vanuit de gemeente. Dat brengt onnodig veel bureaucratie. De gemeente moet faciliteren en voorzieningen treffen. Niet teveel willen sturen en controleren. Iedereen is het eens over de effecten van cultuureducatie op kinderen, jongeren en eigenlijk elke doelgroep. Men gaf aan dat we teveel de nadruk leggen op onderzoek naar de effecten, terwijl deze al bekend zijn: vergroten lerend vermogen

van kinderen (op alle aspecten), vergroten plezier, verbreding van kennis. De inzet van de gemeente moet zijn op het gaan doen middelen en tijd moeten naar de uitvoering, niet naar effectmetingen.

Samenwerking kunst en cultuur – sociaal domein
Hoe stimuleren we samenwerking tussen kunst & cultuur en het sociaal domein?

- Het stimuleren van samenwerking is van belang, de gemeente moet daarin een faciliterende rol hebben. Bijvoorbeeld door een dag of avond te organiseren waar organisaties contacten op kunnen doen en met elkaar kunnen sparren over nieuwe samenwerkingsmogelijkheden.
- Samenwerking kan gestimuleerd worden door een digitaal platform (website). Zo is voor Velsenaren (en organisaties) duidelijk wat het aanbod is. Daarnaast wordt de zichtbaarheid van uiteenlopende organisaties vergroot. Een nadeel aan dit platform is dat het nog opgezet moet worden (investering) en dat het niet toegankelijk is voor alle inwoners van Velsen.
- Niet alle instellingen zijn nu toegankelijk voor alle inwoners. Om dat te vergroten zou een cultuurpas een bruikbaar middel kunnen zijn. Een ander idee is het ontwikkelen van een welkomstdoos zodat nieuwe inwoners direct op de hoogte zijn van het sociale & culturele aanbod. Tot slot kan een evenement zoals 24 uur lang kunst- en cultuuractiviteiten in de gemeente Velsen of een cultuurrondje zoals Museumnacht in Amsterdam, inwoners stimuleren om een activiteit uit te proberen en kennis te maken met kunst en cultuur. Ten slotte zou er een potje kunnen zijn voor duidelijke opdrachten waardoor er ruimte is om te investeren.

Laagdrempelige uitoefening van amateurkunsten
Hoe kunnen we een laagdrempelig podium realiseren voor kunstuitingen?

- Er is behoefte aan een betaalbare locatie waar slim omgegaan wordt met diverse faciliteiten (denk ook aan horeca) en waar functies gebundeld worden (bijvoorbeeld kinderen die naar repetities komen kijken, maar ook een meer sociaal component wordt toegevoegd. Een dergelijke locatie moet flexibel zijn, zodat veel functies waarvoor nu geen plek is, daar terecht zouden kunnen. Er wordt benadrukt dat een dergelijke faciliteit nu echt wordt gemist.
- Er wordt opgemerkt dat podia die eerder bestonden niet rendabel waren, maar dat dat misschien ook niet reëel is. De gemeente zou moeten durven investeren. Verder wordt opgemerkt dat de mogelijkheden die er zijn qua locaties misschien ook niet allemaal optimaal benut worden. Ook dan zou er echter wel ruimte blijven bestaan voor een vlakke vloer theater voor zo'n 200 mensen aan publiek.
- Laagdrempeligheid is heel belangrijk. Zowel voor de verenigingen, organisaties, of inwoners die iets willen presenteren, als voor het publiek. Amateurverenigingen hebben niet veel budget om hieraan uit te geven. Bovendien maakt dat de activiteiten toegankelijker voor een breed publiek. De verbinding kan dan ook gemaakt worden met bijvoorbeeld cultuureducatie.
- Voor de uitvoering van een dergelijk podium worden verschillende ideeën geopperd. Bijvoorbeeld het uitbouwen van de Stadsschouwburg of het creëren van een nieuwe locatie. Wel wordt het belang benadrukt om met verschillende partijen in gesprek te gaan en hier een projectleider voor te hebben.

Bijlage 2

Culturele uitgangspunten

Het Rijksbeleid voor Kunst, cultuur en erfgoed voor de periode 2021-2024 vormt de basis voor onze lokale cultuurvisie. Samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor een sterk en duurzaam cultuurbeleid. Vanuit deze visie heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de stedelijke regio's in het land gevraagd om profielen op te stellen voor de verdere ontwikkeling van, en aansluiting op, het Rijksbeleid. De Metropool Regio Amsterdam (MRA) Kunst, Cultuur en Erfgoed heeft het initiatief genomen om in onze regio de verschillende overheden samen te brengen.

In IJmondiaal verband werd al gewerkt aan een regionale cultuurvisie voor de IJmond. Deze cultuurvisie is geschreven in opdracht van de gezamenlijke gemeenteraden van de gemeente Beverwijk, Heemskerk en Velsen. Het is een samenvatting van kansen en mogelijkheden voor regionale samenwerking tussen bewoners, partners in het culturele veld en gemeenten. Onderstaand overzicht geeft weer wat de beleidsdoelstellingen zijn van de verschillende overheden. De lokale cultuurvisie sluit aan op onderstaande visies.

Rijksbeleid 2021-2024

Samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor een sterk en duurzaam cultuurbeleid

Belangrijke thema's

- Verbreding en vernieuwing met nieuwe genres zoals urban arts
- Een sterke cultuursector door eerlijke beloning en goede arbeidsvoorwaarden
- Cultuur van en voor iedereen met als kernpunt vergroting cultuurparticipatie en cultuureducatie
- Cultuur is grenzeloos: internationale uitwisseling stimuleren

Metropoolregio Amsterdam (MRA)

Stedelijke en regionale profielen spelen een grote rol bij de voorbereiding van het nieuwe cultuurbeleid. Samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor een sterk en duurzaam cultuurbeleid

Belangrijke thema's

- Samenwerking tussen de MRA-partners en deelregio naar niveau bevorderen
- Cultuur aan de basis (cultuureducatie)
- Toegankelijkheid van cultureel aanbod vergroten
- Ruimte optimaal benutten voor cultureel en creatief talent
- Cultuurhistorie en erfgoed verankeren en inzicht geven in de waarde

Provincie Noord-Holland

Belangrijke partner binnen de MRA

Belangrijke thema's

- Behouden en versterken van monumentale gebouwen en erfgoed
- Voortzetting matchingsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit
- Bereikbaar en toegankelijk houden culturele voorzieningen (zoals bibliotheken en musea)
- Cultuur is grenzeloos: internationale uitwisseling stimuleren

IJmond samenwerking

Kansen om met culturele veld en gemeenten te zorgen voor een sterkere cultuursector

Belangrijke thema's

- Zichtbaarheid
- Cultuureducatie
- Initiatief

Lokale cultuurvisie of cultuurnota

Naast de regionale speerpunten stelt iedere gemeente eigen doelen en prioriteiten

Vanuit de regionale samenwerking en de ontwikkelingen rondom de MRA programma Kunst, Cultuur & Erfgoed zien wij tevens kansen en mogelijkheden om te participeren.

De hoofddoelstellingen van het programma Kunst, Cultuur & Erfgoed zijn:

- Het bevorderen van de cultuurparticipatie in de gehele MRA
- Het faciliteren van toekomstbestendige cultuur- en erfgoedsectoren in de gehele MRA Op basis van deze uitgangspunten, de trends en ontwikkelingen in de MRA en de hoofdlijnen die volgen uit de afzonderlijke deelregioprofielen komt de MRA tot vijf programmalijnen:
 - **Samenwerking:** Bevorderen en faciliteren van kennis, uitwisseling en samenwerking op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed in de MRA.
 - **Toegankelijkheid:** Kunst, cultuur en erfgoed in de MRA zo toegankelijk mogelijk maken voor inwoners en bezoekers.

- **Cultuur aan de basis:** Alle kinderen en talenten in de MRA moeten de kans krijgen om hun creatieve talent te ontdekken, te ontwikkelen en te ontplooiën.
- **Ruimte:** De ruimte in de MRA zo optimaal mogelijk benutten voor kunst, cultuur, erfgoed en creatieve industrie.
- **Erfgoed:** Bevorderen van duurzaam behoud en het toekomstbestendig maken van het materiële en immateriële erfgoed in de MRA.

Door een verbinding te maken met deze programmalijnen zetten we stappen richting een sterkere bovenregionale samenwerking, die ervoor kan zorgen dat kunst en cultuur van blijvende betekenis zijn en blijven voor alle inwoners en ook bezoekers.

